“Közösségépítő diáktúra a Csángóföldre - Itt is élnek magyarok”

HATÁRTALANUL!

Szakmai beszámoló

Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola

HAT-KP-1-2025/1-002100

Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek

2026. 03. 23 – 2026. 03. 26.

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

A Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola, a „Határtalanul! 2025” program keretein belül sikeresen pályázott a külföldi tanulmányi útra. A program célja a szomszédos országok magyarlakta területeinek megismerése, a magyar-magyar kapcsolatok elmélyítése, a külhoni magyarok életének megismerése. A 21 fő tanulóból és 2 fő kísérőből álló iskolai csoportunk 2026. március 23 – 2026. március 26. között valósította meg a pályázatban vállalt programokat.

Előzmények

Iskolánk 10 év után újból részt vett a Határtalanul programon, melynek lényege a nemzeti összetartozás élményének megélése, a magyar-magyar kapcsolatok építése, valamint a külhoni magyarság megismerése személyes tapasztalatok és barátságok révén.
Februárban izgalmas mérföldkőhöz érkeztünk, tanulóinkkal megkezdtük a közvetlen felkészülést a közelgő, négynapos csángóföldi tanulmányi kirándulásunkra. A **2026. február 23-án** megtartott **előkészítő óra** célja az volt, hogy diákjaink ne csak utazókként, hanem a magyar kultúra és történelem iránt elkötelezett, felkészült felfedezőkként induljanak útnak.

Tudásmorzsák és történelmi háttér

A foglalkozás gerincét egy alapos kutatómunkán alapuló prezentáció adta. Közösen áttekintettük a Magyarország határain túl élő magyarság létszámát és azokat a sorsfordító történelmi eseményeket, amelyek a mai államhatárok kialakulásához vezettek. Külön figyelmet szenteltünk utazásunk célpontjának: megismertük a csángó települések múltját, küzdelmes jelenét és az ott élő lakosság etnikai összetételét.

Digitális tervezés és játékos tanulás

A felkészülés során segítségül hívtuk a modern technológiát is. A Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtár (Okosdoboz) segítségével a diákok:

- érdekes feladatokat oldottak meg a határon túli magyarsággal kapcsolatban,
- közösen finomítottuk a túraútvonalakat,
- virtuálisan is bepillantást nyertek a meglátogatni kívánt helyszínek világába.

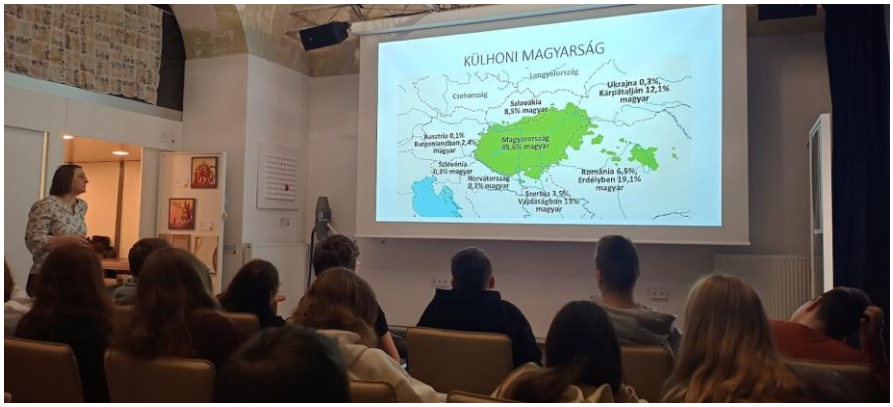
Utazási kultúra és közösségi értékek

Mivel egy ilyen út nemcsak a látnivalókról, hanem az összetartozásról is szól, hosszan beszélgettünk a toleráns és kooperatív viselkedés fontosságáról. Ismertetésre került a buszos utazás etikai kódexe is, amely segít abban, hogy a hosszú utazás alatt is megőrizzük a jó hangulatot és tisztelettel forduljunk egymás, valamint vendéglátóink felé.
A diákok rendkívüli érdeklődéssel és aktivitással vettek részt az órán. Számos elgondolkodtató kérdés merült fel, amelyek megválaszolása után érezhető volt: a csapat készen áll az indulásra.

Látogatás a Magyarság Házába

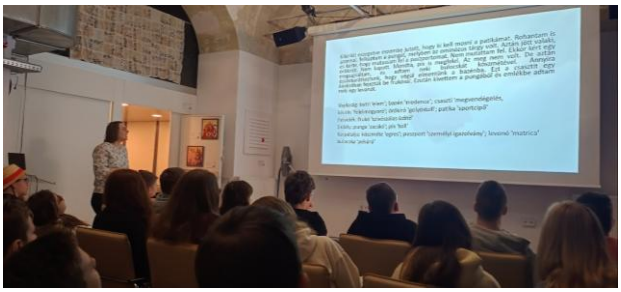
A Határtalanul pályázat előkészítéseként iskolánk tanulói **2026. március 3**-án ellátogattak a Magyarság Háza intézményébe, ahol tartalmas és intenzív programon vehettek részt.

A látogatás célja az volt, hogy a diákok mélyebb betekintést nyerjenek a külhoni magyarság életébe, kultúrájába és mindennapjaiba. A foglalkozás során megismerkedtek a Kárpát-medence különböző régióiban élő magyar közösségek történetével és hagyományaival. Játékos feladatok és közös gondolkodás segítségével a tanulók nemcsak új ismereteket szereztek, hanem személyesebb kapcsolatba is kerültek a témával és a közelgő utazással.

A program során szó esett a határon túli magyarság helyzetéről, identitásuk megőrzésének fontosságáról, valamint arról is, hogy milyen szerepet töltenek be ezek a közösségek a magyar kultúra egészében. Különösen nagy élményt jelentett számukra, hogy pár erdélyi szó jelentésével is megismerkedhettek.

A látogatás hozzájárult ahhoz, hogy a diákok nyitottabban, érdeklődőbben és felkészültebben induljanak majd útnak a Határtalanul program keretében.

Összességében elmondható, hogy a program nemcsak hasznos, hanem inspiráló is volt a résztvevők számára, és méltó bevezetése a Határtalanul pályázatnak.

A pályázati program részletes ismertetése

Élménybeszámoló

2026. 03. 23.

1. nap

(Dunaújváros – Királyhágó – Bánffyhunyad – Piposz tanya)

A **Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola 21 hetedikes diákja**, két kísérőtanárral (Szombat Katalin és Pillár Balázs) és egy felkészült túravezetővel karöltve vágott neki a nagy kalandnak. Bár az indulás 2026. március 23-án hajnali 5-kor még álmos arcokat és némi félhomályt hozott, a buszon hamar úrrá lett az izgalom.

Az út kezdete és az "időutazás"

A békéscsabai sofőrcsere után **8:45-kor léptük át a határt Méhkeréknél**. Itt egy különös „időutazásban” is részünk volt: Romániába érve az óráinkat rögtön egy órával előrébb kellett állítanunk. Bár az út nagy részét a busz ablakából figyeltük, olyan ikonikus helyszínek mellett haladtunk el, mint **Nagyszalonta** (Arany János szülővárosa) vagy a **Csinszka-kastély**.

Történelem és kilátás: Megálló a Királyhágón és Bánffyhunyadon

Az út első igazi fénypontja a **Királyhágó** volt. Itt végre kinyújtóztathattuk a lábunkat, miközben túravezetőnktől egy elgondolkodtató előadást hallhattunk az elszakított területek magyarságának sorsáról és az elrománosodás folyamatáról.

Bánffyhunyadon két világ találkozott:

- Megcsodálhattuk a különös, túlcicomázott „cigodákat” (palotákat).
- Látogatást tettünk a **református templomban**, amelynek falai már a tatárjárás idején is álltak.
- A legbátrabbak felmásztak a templomtoronyba is, ahonnan pazar kilátás nyílt a környékre.

Hosszú menetelés a Piposz tanyáig

A délután folyamán a táj folyamatosan változott: elsuhantunk a **Tordai-hasadék** és a **Szent László-hegy** mellett, áthajtottunk Szovátán, Székelyudvarhelyen és Csíkszeredán. A megállókban vicces csapatjátékokat is játszottunk.

Végül, **14 órányi buszozás után**, már koromsötétben érkeztünk meg a szállásunkra, a **Piposz tanyára**. A fáradtságot azonnal elfeledtették velünk a házigazdák.

A vacsora menüje: forró húsleves, laktató rakott krumpli és puha kuglóf – pont az, amire egy átfagyott utazónak szüksége van.

Szállásunk a minden igényt kielégítő Piposz tanyán volt, ami egy varázslatos oázis a hegyek között tágas étteremmel, kandallóval, modern, meleg, gyerekbarát szobákkal. Ablakainkból a havas és fenyvesek borította hegyoldalakat láthattuk, ahol időnként szarvasmarhák legeltek. Érdekesség, hogy az éttermet díszítő hokimezek között egy dunaújvárosi is szerepelt, nem is akármilyen helyen. A szálláshely külön érdekessége, hogy teljesen önfenntartó, tehát Piposz úr, mint helyi termelő tette az asztalunkra azt, amit földjein megtermel vagy tenyészt.

Bár a térerővel meg kellett küzdenünk (csak a tanya bizonyos pontjain volt „vonal”), végül mindenki meg tudta nyugtatni az otthoniakat. Este 10-kor már nem kellett senkit altatni: a csapat álomra hajtotta a fejét, várva a csángóföldi kalandok folytatását.

2026. 03. 24.

2. nap

(Szellő-tető)

A keddi nap nem finomkodott velünk: egy kiadós reggeli után (a gyerekek nagy kedvence: bundás kenyér valamint helyi kolbász, szalámi, sajt, lekvár, zakuszka, zöldségek, tea) ebédcsomagokkal felszerelkezve vágtunk neki a **14 kilométeres gyalogtúrának**. Célunk a Szellő-tető volt, utunkat pedig az első szakaszon maga a házigazda, **Piposz István** egyengette.

Extrém kezdés és medvenyomok

A túra nem „bemelegítéssel” indult: egy hajmeresztően meredek, erdős magaslatot kellett leküzdenünk. Volt itt minden: **hó, sár, és helyenként négykézláb mászás**, de a Petőfis diákok nem adták fel! Ahogy felértünk a fenyvesekkel borított emelkedő tetejére, az út jegesebbé vált, és bár medvét szerencsére nem láttunk, a friss **medvenyomok** emlékeztettek minket, hogy ki az úr a Hargitán.

Történelem a hegyen: A Motorsirülő

Megálltunk a titokzatos nevű **Motorsirülőnél**. Isti elmesélte, hogy a II. világháborúban idáig tudtak feljönni a teherautók (helyi nyelvjárásban: *motorok*) a hadi ellátmánnyal. Mivel megfordulni nem tudtak, hat erős katonának, vasrudaknak és olajozott malomkerekeknek kellett „megsirülniük” (megfordítaniuk) a járműveket.

- **Interaktív történelem:** A gyerekek maguk is eljátszhatták a folyamatot.
- **Emlékezés:** Megnéztük a hét vezér emlékművét is.

Próbára tett türelem és a csúcs meghódítása

Ahogy távolodtunk a tanyától, a csapat tempója szétvált. Túravezetőnk „emberes” iramát nem mindenki bírta, így a társaság három részre szakadt.

Hőstett: Pillár Balázs tanár úr emberfeletti türelemmel és gondoskodással istápolta a lemaradókat, biztosítva, hogy senki ne érezze magát elveszve a vadonban.

A **Szellő-tető** lábánál egy utolsó, jeges emelkedő várt ránk. Ide már csak a legkitartóbbak kapaszkodtak fel a vezetővel, ahol **Szent László kopjafája** és a lélegzetelállító panoráma volt a jutalmuk.

Regeneráció és „székfoglaló”

A tanyára 5-6 óra gyaloglás után, fáradtan, „esve-kelve” tértünk vissza. A cipőpucolás és ruhacsere után azonban kiderült: a hetedikesek hihetetlenül gyorsan regenerálódnak! Este hatkor már hatalmas kacagástól volt zajos a ház, ahogy a túravezetőnk egy fergeteges **székfoglalós játékkal** rázta fel a társaságot.

A vacsora (rizses hús) utáni kötetlen beszélgetések és „szoba-bulik” után este 10-kor mindenki nyugovóra tért – ezúttal valószínűleg senkit nem kellett ringatni.

2026. 03. 25.

3. nap

(Gyimesbükk – Borospataka – Csíkszépvíz)

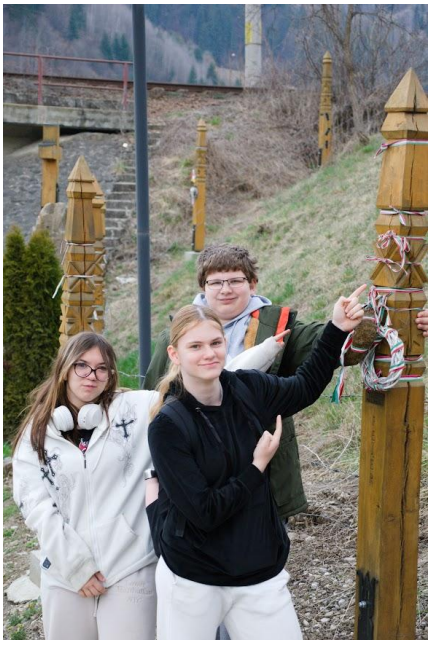
A szerdai napunk ismét tartalmas reggelivel indult (a szokásos hidegtál, meleg ételként rántotta), majd a magyarságtudat és az ezeréves múlt jegyében telt. Olyan helyszíneken jártunk, ahol a történelem nem csupán tananyag, hanem a mindennapok része.

Az ezeréves határ és a vármegyék emlékezete

Gyimesbükkön kezdtük a napot, ahol a felújítás alatt álló Rákóczi-vár bástyái alatt sétáltunk. A **Vasúti Őrházban** egy ízes beszédű, büszke csángó férfi várt minket, aki szinte életre keltette a múltat: mesélt az ezeréves határról és a pünkösdi szokások fontosságáról.

A mi szalagunk: A szemközti dombon, a 64 vármegye kopjafái között megkerestük sajátunkat, **Fejér vármegyét**, és büszkén kötöttük fel rá az emlékezés nemzetiszín szalagját.

Borospataka: Időutazás a skanzenben

Ezután a borospataki skanzenben kalandoztunk. A kobaltkék házikók, a vízimalom és a békésen legelésző állatok között megelevenedett a székely ősök életmódja. Olyan volt, mintha megállt volna az idő.

Megrendítő sorsok Csíkszépvízen

Egy sajnálatos esemény – a bükklokai Piposz-pékség leégése – miatt a programunk módosult, de így jutottunk el a **Székely Határőr Emlékközpontba**. Ez a látogatás az út egyik legmegrendítőbb élményévé vált.

- **Profi tárlatvezetés:** Olyan érdekfeszítő módon kaptunk képet a székelység hadtörténelméről, hogy a hetedikesek figyelme egy percre sem lankadt.
- **Érett hozzáállás:** A világháborús sorsokat megismerve többen könnyeinkkel küszködtünk. A tárlatvezető külön kiemelte diákjaink érettségét – tanárként mérhetetlen büszkeséget éreztünk, látva, ahogy tanítványaink szívvel-lélekkel átélik, mit is jelent magyarnak lenni.

Tánc és barátság Kostelekről

Az estét a felhőtlen jókedv aranyozta be. Egy isteni bolognai spagetti után **Vaszi Levente** (a 2014-es Fölszállott a páva televíziós műsor közönségdíjasa) és kosteleki általános iskolás gyerekek látogattak meg minket a tanyán.

- Megismertük a csángó népviseletet és a különleges hangszereket.
- Tanultunk csángó táncot és népdalt, a lábak pedig maguktól jártak a ritmusra.
- **Híd a fiatalok között:** Megható volt látni, milyen gyorsan megtalálták a közös hangot a dunaújvárosi és a kosteleki fiatalok. Bízunk benne, hogy a modern technika segítségével ezek a barátságok a határ felett is megmaradnak.

2026. 03. 26.

4. nap

(Piposz tanya – Korond - Nagylak – Dunaújváros)

Az utolsó napon a gyerekek kéréseit meghallgatva ismét bundás kenyérrel kezdtük a napot, majd korán, már reggel 7 órakor útnak indultunk, de a szívünk egy darabját ott hagytuk a hegyek között.

Az utolsó falatok és emlékek

Nehéz volt a búcsú: a gyerekek hálásan ölelték meg Bettikét, aki az út során nemcsak isteni ételekkel lakatott jól minket, de valódi otthoni meleget varázsolt körénk. Istitől is elköszöntünk, majd a buszunk kigördült a tanyáról.

Az út során még várt ránk néhány kincs:

- **Borvíz kóstoló:** megálltunk egy forrásnál, hogy megízleljük a természetes ásványvizet.
- **Korondi kerámia:** egy helyi termelőt is meglátogathattunk, amikor a Fazekas Házban bepillanthattunk a festés aprólékos folyamatába, és gyönyörű szuvenírekkel pakoltuk meg a táskáinkat.
- **Királyi szálak:** Erdőszentgyörgyön megcsodáltuk Rhédey Klaudia szobrát a kastély előtt. Megismertük II. Erzsébet brit királynő ükanyjának tragikusan rövid életét, és megtekintettük a szemközti templomot is.

Hosszú út az anyaországig

Ahogy Déva mellett haladtunk el, túravezetőnk mesélt a helyi árvák sorsáról és a magyar nyelvű nevelőcsaládok munkájáról. Érintettük Lippát, majd Arad után elértük a határt.

Nagylaknál ismét megtörtént az időutazás: 17:50 helyett óráinkat visszatekertük 16:50-re, így nyertünk egy órát a hazai földön. Szegeden egy gyors sofőrcsere és egy népszerű gyorséttermi pihenő.
Este 9 órakor gördült be a buszunk az iskola elé. A fáradt, de élményekkel teli gyerekeket a várakozó szülők ölelő karjai fogadták.

Összegzés

Ez a négy nap több volt, mint egy kirándulás. Megtanultuk, mit jelent a kitartás a sárban, az összetartozás a határ túloldalán, és azt, hogy dunaújvárosi petőfisként bárhol a világon megálljuk a helyünket.

Az utazás szervezője a **Kárpáteurópa Utazási Iroda** volt. Két remek sofőr vigyázott ránk az út során: **Gyuri és Zoli.** Idegenvezetőnk **Amberboy Levente** volt, aki hatalmas tapasztalattal és tudással tette érthetőbbé a látottakat. **Házigazdáinkról** már esett szó, kedvességük nélkül nem sikerült volna ilyen jól ez a pár nap. Természetesen köszönjük a **szülőknek** is a türelmet és a gyerekek felkészítését a kirándulásra.

Köszönetnyilvánítás

Az út nem valósulhatott volna meg **Magyarország Kormánya**, valamint
a **Dunaújvárosi Tankerületi Központ** támogatása és segítsége nélkül, köszönjük.